

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-02-26

HSN 1112-1533

Handläggare:
Magnus Thyberg
Gunnel Blomgren

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2016-04-19, p 13

Pappersbaserade journaler för patienter med skyddade personuppgifter

Ärendebeskrivning

Ärendet innehåller förslag till beslut om att journaler för personer med skyddade personuppgifter ska kunna vara pappersbaserade.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-02-26

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att journaler för personer med skyddade personuppgifter ska kunna vara pappersbaserade för att uppnå maximalt personskydd.

Förvaltningens motivering till förslaget

I Stockholms läns landsting bor det 4000 personer som har skyddade personuppgifter. De lever med en hotbild och har efter beslut av Skatteverket olika grader av skydd för sina personuppgifter. Det finns ett särskilt ansvar att inte bara skydda deras sekretessbelagda uppgifter som görs för alla patienter utan att även skydda de uppgifter som är offentliga.

I landstingsrevisorernas rapport 7/2011 "Skyddad identitet – hur hanteras personer med skyddad identitet inom vården?" konstateras efter en granskning av personer med skyddade personuppgifter inom hälso- och sjukvården, att skyddet behöver stärkas för att hindra att uppgifter röjs. I rapporten påtalas vidare att det inte finns tillräckliga riktlinjer/rutiner för att säkerställa ett korrekt omhändertagande och att det inte genomförs en systematisk och regelbunden uppföljning av hur personer med skyddade personuppgifter hanteras.

I hälso- och sjukvårdsnämndens svar på revisionsrapporten, vilken behandlades på sammanträdet den 15 februari 2012 beskrevs ett behov av övergripande riktlinjer för hur hälso- och sjukvården ska säkerställa att personer med skyddade personuppgifter bemöts och administrativt omhändertas på ett korrekt och säkert sätt vid sina kontakter med hälso- och sjukvården samt tandvården.

I landstingets reviderade informationssäkerhetspolicy från 2013 "Omarbetad informationssäkerhetspolicy" och "Riktlinjer för informationssäkerhet inom Stockholms läns landsting", LS 1112-1733, framgår bland annat att en effektiv och

säker användning av information är en förutsättning för verksamheten och dess förmåga att leverera service till medborgarna. Vidare klargörs i policyn olika ansvarsförhållanden.

Informationssäkerhetspolicyn föreskriver tydligt att alla personer, såväl patienter, brukare som medarbetare, ska kunna känna sig trygga med att deras personuppgifter inte kommer i orätta händer. Informationsutbyte, elektronisk eller icke-elektronisk, får inte leda till att skyddade uppgifter röjs eller avslöjas. Förvaltningar, bolag och stiftelser ska utforma anvisningar och rutiner för behandling av skyddade personuppgifter. Det kan i särskilda fall betyda att journalanteckningar enbart förs på papper och inte digitalt för patienter med skyddade personuppgifter.

Dagens journal- och andra elektroniska system och dess behörighetshantering är inte utformade så att det i tillräcklig omfattning begränsar informationsdelning och därmed spridning av patientinformation för patienter med skyddade personuppgifter. Finns information i ett elektroniskt journalsystem är dels skyddsförmågan i journalsystemet begränsad, dels överförs viss information per automatik till en mängd andra system inom vård och administration där möjligheten att upprätthålla informationskyddet också är begränsat. Denna information är känslig för en patient med skyddade personuppgifter.

Inom Stockholms läns landsting pågår nu ett intensivt arbete för att tillsammans med Västra götalandetsregionen skapa framtidens vårdinformationsmiljö. Där kommer ambitionsnivån avseende informationssäkerhet kunna sättas högre och det finns förutsättningar att ge ett bättre skydd för denna patientgrupp.

I nuläget är det viktigt att både personal och berörda patienter informeras om konsekvenserna av att ha skyddade personuppgifter och att vara patient, personal eller student inom hälso- och sjukvården och tandvården. Ett samarbete med Skatteverket för att nå patientgruppen med information är önskvärt. Uppföljning av rutiner för hantering av skyddade personuppgifter bör följas upp i ordinarie avtalsuppföljning.

Att öka såväl patientsäkerhet som personskydd för personer med skyddade personuppgifter kräver att hälso- och sjukvården arbetar med flera olika typer av åtgärder, på flera nivåer och med olika tidsperspektiv. På en *strategisk nivå* är det viktigt att formulera de krav som ska ställas på nya system, tjänster och processer för att på sikt uppnå högre patientsäkerhet och högre personskydd. På *operativ nivå* är det viktigt att förmedla vilka skyddsåtgärder vårdpersonalen ska vidta för att skydda dessa patienter på bästa sätt just nu. Från en *taktisk nivå* bör riskerna för patienter med skyddade personuppgifter minimeras genom att genomföra resurseffektiva åtgärder som ökar skyddet för dem fram till dess att de strategiska åtgärderna fått verkan.

Både avsaknad av information i vården och för omfattande eller för vitt spridd information kan drabba en patient med skyddade personuppgifter.

Uppdaterad information finns på www.vardgivarguiden.se

Ekonomiska konsekvenser

Bristfällig hantering av skyddade personuppgifter kan utgöra grund för skadestånd.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget får konsekvenser på patientsäkerheten då det är särskilt svårt för medarbetare inom slutenvård att utan tillgång till patientinformation kunna genomföra bästa möjliga vård och behandling. Information kan inte alltid delas på ett sådant sätt att den finns tillgänglig för det mest optimala beslutet om vårdinsats. Detta gäller särskilt då berörda patienter kan röra sig inom flera vårdenheter både inom och utanför sjukhuset. Ett merarbete kommer att uppstå för att behålla patientsäkerheten både för hälso- och sjukvården och patienten.

Konsekvenser för patientskydd och skydd av närstående

Förslaget utgör en förutsättning för att kunna uppnå en godtagbar skyddsnivå för berörda patientkategorier inklusive närstående.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Dagens hantering av personer med skyddade personuppgifter har konsekvenser avseende jämlik och jämställd vård för berörd målgrupp, då denna målgrupp inte kan omfattas exempelvis av screeningerbjudanden eller elektroniskt högkostnadsskydd. Vidare försvåras möjligheten till organ- och vävnadsdonation på grund av krav på spårbarhet.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Johan Bratt
Avdelningschef